

Διαδόσεις...

γράφει η
Ευτυχία Σταθοπούλου

ΑΝΤΕΧΕΙΣ; ΠΕΡΙΜΕΝΩ ΚΑΙ ΆΛΛΑ...

Αυτή την φράση μου απάντησε κάποια σπιγμή κάποιος που αποφάσισε να προστατέψει την πόλη του και να μην παίξει το ρόλο του διαχειριστή του Δήμου και του διαιτητή μικροσυμφερόντων.

Αυτό μου απάντησε με έναν τόνο αποφασιστικότητας παραπάνω, στο βλέμμα του, απ' όπι περίμενα. Τότε είπα μέσα μου, αφού εκείνος αντέχει, αντέχουμε όλοι. Εύκολα πάντως δεν μπαίνεις στην μάχη όταν αποφασίζεις να έχεις μία πόλη δίκαιη που να την χαίρονται οι πολίτες. Όταν πείθεις πια τους πολίτες ότι το συμφέρον τους ταυτίζεται με το συμφέρον της πόλης που ζουν...

Παρακάτω θα δείτε ένα απόσπασμα από την ομιλία του τέως Δημάρχου Καλαμάτας Σταύρου Μπένου, από την έκδοση του ΤΕΕ του βιβλίου του Αρχιτέκτονα και Πολεοδόμου Γρηγόρη Διαμαντόπουλου.

Αν με ρωτήσετε πώς μου ήρθε αυτό, θα σας απαντήσω, πως βλέποντας τις φωτογραφίες από την συνέντευξη τύπου για το φεστιβάλ κινηματογράφου στην Αθήνα αντίκρισα τον κ Σταύρο Μπένο με τον κ Γιώργο Κυρίτση σε μία φωτογραφία και θυμήθηκα μία συνομιλία που είχαμε πριν από 2 χρόνια στο Δημαρχείο. Τότε μου εξιστορούσε ότι έφαγε ξύλο 2 φορές γιατί προσπάθησε όχι μόνο να εφαρμόσει τον νόμο, αλλά να προστατεύσει την πόλη που διοικούσε, δίκαια με ισονομία και πάνω απ' όλα να είναι ασφαλείς οι πολίτες του.

Ο νόμος 1337/83 του αείμνηστου Αντώνη Τρίτση.

«...Όταν ξεκινήσαμε, είχαμε στα χέρια μας τη μελέτη του σπουδαστηρίου του Εθνικού Μετασόβιου Πολυτεχνείου, που επικεφαλής ήταν ο καθηγητής του Ε.Μ.Π. κ. Θανάσης Αραβαντινός και τον ευχαριστώ που είναι σήμερα μαζί μας. Ακολούθησε ένας πραγματικός Γολγοθάς, αφού ήμασταν σε μια μεταβατική φάση και ο πολεοδομικός νόμος άλλαξε τρεις φορές μέσα σε μόλις τέσσερα χρόνια. Ήταν το νόμος του '23, που είχε ξεκινήσει το σπουδαστήριο του Εθνικού Μετασόβιου Πολυτεχνείου, μετά ο νόμος '947/79 του Στέφανου

Μάνου και εν συνεχείᾳ ο νόμος 1337/83 του αείμνηστου Αντώνη Τρίτση.

Αλλάξαμε, δηλαδή, τρεις φορές νομοθεσία, αλλά δεν είχε σημασία πού πορευόταν η νομοθεσία. Ο Γρηγόρης μου έμαθε, ότι ανεξάρπτητα με το τελικό νομικό, την τελική νομική υπογραφή, αφού έχουμε τη νομιμοποιητική βάση και με έναν διαρκή διάλογο με τους πολίτες, εμείς μπορούμε να προχωράμε.

Και μπορούμε να βελτιώνουμε τα πράγματα και να τα αλλάζουμε συνεχώς, είναι η θεωρία της κυλιόμενης πολεοδομίας, που επίσσης μου δίδαξε ο Γρηγόρης. Το άλλο πράγμα που μου δίδαξε είναι, που χρησιμοποιούσε μία φρασούλα και έλεγε: «Οση αξία έχει για την κεντρική πολιτική σκηνή το Σύνταγμα, άλλη τόση αξία έχει ο αχεδιασμός για τις τοπικές κοινωνίες. Ένας Δημαρχός που δεν έχει ένα πλαίσιο να δουλεύει, είναι ένας τυφλός

Συμβούλιο και είναι ένα θαύμα πως σωθήκαμε τότε με τον Γρηγόρη. Άλλα αυτό δημιούργησε μία Πανελλήνια συγκίνηση και έτσι εμπεδώθηκε ο νόμος, γιατί είχαν γίνει και προσφυγές στο Συμβούλιο Επικρατείας και ήταν έτοιμος ο νόμος να πέσει, γιατί ήταν ένας νόμος που έθιγε-λέει την αρχή της αναλογικότητας, όπως λένε οι νομικοί. Και μετά από όλα αυτά, λες και ήταν ένας καλός προάγγελος, για το πιο ακραίο γεγονός, που συνάντησε στη σύγχρονη ιστορία της η Καλαμάτας, μιλάω για τους σεισμούς, όπου η πόλη ήταν θωρακισμένη πα πολεοδομικά και θυμάμαι τον Γρηγόρη που κατέφθασε μέσα σε λίγες ώρες στην Καλαμάτα, χωρίς να έχουμε καθόλου συνεννοηθεί. Ο σεισμός έγινε ένα Σάββατο,

αμέσως λέω στον υπεύθυνο στρατηγό : «Στρατηγέ αυτή η σκηνή να δοθεί αμέσως στο Γρηγόρη». Στη σκηνή αυτή, άπλωσε τα σχέδιαστήρια και στις 7:00 το πρωί ο Γρηγόρης μας είχε έτοιμο πρόγραμμα δεκαετίας. Με πήρε παράμερα, μου λέει «Θέλω να μου διαθέσεις μόνο μισή ώρα», για να μου πει, όπι το σεισμικό φαινόμενο στην Ελλάδα αντιμετωπίζεται με ένα τρόπο αναπτηρικό. Λες και ο σεισμός πλήγτει τα ντουβάρια.

Μέχρι τότε, ακόμα και στον πρόσφατο σεισμό της Αθήνας το 1981, το μόνο που έκανε η πολιτεία ήταν να δίνει σεισμοδάνεια. Και μου λέει: «Σταύρο, ο σεισμός δεν πλήγτει τα ντουβάρια, πλήγτει τους ανθρώπους και όλες τις ανθρώπινες λειτουργίες. Πλήγτει τον άνθρωπο ως υπόσταση ψυχοσωματική, τον πλήγτει ως πολιτιστικό φαινόμενο, ως οικονομικό φαινόμενο, ως κοινωνικό φαινόμενο και πρέπει να τα αγγίξουμε όλα αυτά». «Γιατί αν δεν τα αγγίξουμε τώρα και αν δεν τα προβάλουμε τώρα, τότε θα μας ξεχάσουν. Οι κάμερες θα αποσυρθούν, θα φύγουν. Πρέπει όλα να γίνουν άμεσα και μέσα σε 10 μέρες ετοίμασε ένα πρόγραμμα ανασυγκρότησης, είναι αυτό που βραβεύτηκε».

Οταν ήρθε, θυμάμαι το κλιμάκιο με τον Γρηγόρη Βάρφη, που ήλθαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση και ενθουσιάστηκαν, δεν είχαν δει ποτέ τους τόσο τεκμηριωμένο πρόγραμμα και ήταν ίσως ιστορικά και η πρώτη φορά που οι εκταμιεύσεις γίνονταν απευθείας στο Δήμο και όχι στο κεντρικό κράτος.

Και όλα αυτά επειδή είχε δημιουργήθει μια υψηλή αξιοποίηση μέσα από τις προτάσεις που είχε οικοδομήσει ο Γρηγόρης...»

Δημαρχος, δεν μπορεί να πάει πουθενά».

Γ' αυτό, λοιπόν, μου έμαθε και έτσι σχεδιάσαμε τότε τις μεγάλες αλλαγές και τις μεγάλες ανατροπές, σε τρία επίπεδα. Τα γενικό πολεοδομικό ή το ρυθμιστικό, όπως το λέγαμε παλιά. Ύστερα έκανε μεγάλες ενότητες ανατρεπτικές μέσα στην πόλη και ακολουθούσαν και σημειακές παρεμβάσεις. Ήσαν τρία επίπεδα, δηλαδή, προσέγγισης της πόλης, που το ένα επηρέαζε το άλλο και δεν γινόταν τίποτε χωρίς τη γενική ματιά, τη στρατηγική ματιά της πόλης. Και βεβαίως, πορευόμενοι ήταν και σιγά – σιγά αρχίζοντας να κάνουμε τις ανατροπές στην πόλη, ζήσαμε μία πολύ μεγάλη δοκιμασία μαζί. Γιατί ταυτόχρονα με την εφαρμογή του 1337, γεννήθηκε ένα κλίμα τεράστιας αμφισβήτησης σε όλη τη χώρα, το οποίο έφαγε δύο έξοχους Υπουργούς. Τον Στέφανο Μάνο και τον Αντώνη Τρίτση και μάλιστα από δύο παντοδύναμους Πρωθυπουργούς. Η περίοδος αυτή ήταν η μόνη παρένθεση που είχαμε Υπουργείο Περιβάλλοντος στη χώρα. Οι παλιοί το θυμούνται και τα στελέχη

του Υπουργείου, επίσης. Ιδρύθηκε με τον Στέφανο Μάνο, συνεχίστηκε με τον Αντώνη Τρίτση και έφυγαν, ως θαύματος, και οι δύο με τον ίδιο τρόπο. Σφοδρές αντιδράσεις από αυτούς «που θίγονταν» και ούτε ο μεγάλος Καραμανλής, ούτε ο μεγάλος Ανδρέας Παπανδρέου άντεξαν την πίεση και εκπαραθύρωθηκαν και οι δύο. Θυμάστε την περίφημη επιστολή στον Αντώνη Τρίτση, που του είπε ο Ανδρέας ο Παπανδρέου: «έγραψες ιστορία», αλλά τον παράτησε. Εμείς τότε μείναμε ακάλυπτοι και φάγαμε δύο φορές ξύλο στο

Δημοτικό Συμβούλιο με τον Γρηγόρη. Τη μία φορά, παραλίγο να μας σκοτώσουν, όταν εφαρμόζαμε τον 1337 και όταν ρίχναμε τους συντελεστές, στο κέντρο της πόλης, που τους μειώσαμε περίπου στο μισό, που με ρόπαλα και κουκούλες μπήκαν μέσα στο Δημοτικό

Επειδή αρκετοί πρεσπειαθεύν να μας θυμίσουν το παρελθόν, τους θυμίζουμε και εμείς ότι υπάρχουν πολιτικές και πολιτικές... Σημασία έχει τι επιλέγει ο καθένας. Πολιτική με επίκεντρο τον άνθρωπο ή τον εαυτό του. Κάποιοι επέλεξαν τον άνθρωπο για αυτό και συγκρούστηκαν... Κάποιοι άλλοι εκμεταλλεύονται την σύγκρουση για να εξυπηρετήσουν τον εαυτό τους.

Ο ΝΟΩΝ ΝΟΗΤΟ